

Akademik Kütüphanelerin Stratejik Planlarının İçerik Analizi: Dijital Yerlilere Uyum Sağlama

Džeja Khattab

Saraybosna Üniversitesi, Felsefe Fakültesi,
Kütüphanecilik Bölümü

Onlar „Digital Mutant” iseler..

Bunlar, „dijital
göçmen
dinozorlarının”
kullandığı
kütüphaneler
olmalı!

Akademik çevrede stratejik planlama

- Akademik kütüphanelerde 1990'lı yıllardan itibaren başlamaktadır.
- Stratejik planlamaya girişmek, karar vericiyi bilgilendirmek, artan kaynakları gerekçelendirmek, kütüphanenin imajını geliştirmek ve çalışanların hedeflere odaklanmasını arttırmak gibi çeşitli faydaları sağlayabilir.
- Akademik kütüphaneler, stratejik planlarını, geleceği öngörmek, kaynakları tahsis etmek ve hedeflerini gerçekleştirmek ile gündemler belirlemek için kullanmaktadırlar (Pacios, 2004).

Araştırmanın amacı

- Dijital yerli öğrenci popölasyonunun gelişim özellikleri göz önünde bulundurularak, bu tür özelliklerin karşılanması için tasarlanan veya yeniden tasarlanması planlanan kütüphane girişimlerinin ve hizmetlerin kanıtlarını arayacaktır.

Kütüphanecilik ve Bilgi Yönetimi literatüründe „dijital yerliler“

- Howe ve Strauss (2000) ile Prensky (2001a; 2001b)'nin araştırmaları.
- Palfrey ve Gasser (2008) dijital yerli neslini, dijital teknolojilere rahat erişim ve bunları akıcı ve gelişmiş şekillerde öğrenme ve kullanma kabiliyeti ile büyüyen bireylerden oluşan bir nesil olarak tanımlamaktadırlar.
- Gaston (2006) dijital ortamların interaktif olduğunu vurgulayarak, dijital yerlilerin pasif alıcı olmaya alışkın olmadıklarını belirlemektedir

Araştırma yöntemi ve sınırlamaları

- Dijital yerli öğrenci popülasyonununun gelişim özellikleri göz önünde bulundurularak, kamuya açık akademik kütüphane planlarını inceleyerek, bu tür özelliklerin karşılanması için tasarlanan veya yeniden tasarlanması planlanan kütüphane girişimlerinin ve hizmetlerin kanıtlarını arayacaktır.
- Akademik kütüphanelerin stratejik planlarına içerik analizi (Neuendorf, 2002) metodolojisi uygulanacaktır.

Araştırma yöntemi ve sınırlamaları

- Bilgisayar destekli analiz için tasarlanan yazılımın ücretsiz versiyonu - QDA Miner Lite

Araştırmanın ana kütlesi

- Literatürde yeni nesil bireylerini tanımlamak için kullanılan „dijital yerliler,“ „z kuşaağı,“ „Internet kuşaağı,“ „Google kuşaağı“ gibi terimlerlerle birlikte „stratejik plan“ teriminin farklı kombinasyonları ile web'de taranan stratejik planlar,
- İngiltere'deki Oxford Üniversitesi'ndeki popüler kolejlerin kütüphanelerinin ve
- Global kütüphane kooperatifi olan OCLC: Online Library Computer Centre - Çevrimiçi Bilgisayar Kütüphanesi Merkezi'nin üye ağını tarayarak belirlenen, Londra'daki akademik kütüphanelerden oluşmaktadır.
- Stratejik planlar, İngilizce konuşan bölgeye sınırlı olarak seçilmiştir

Mekan

Teknoloji

Talimat

Mekan

- Fiziksel alanın yeniden tasarlanması, incelenen stratejik planların %37,5 oranında görülmektedir.
- Mekanı yeniden tanımlamanın nedenleri arasında, toplu çalışma alanlarının tasarlanması bileşeninin %13,9 oranda vurgulandığı görülmektedir.

Mekan

- “ACRL Environmental Scan 2017” Raporu’nun başlıca bulguları arasında, işbirlikçi (collaborative) ve bireysel çalışmak için öğrenci beklentilerini destekleyen “esnek” alanların ihtiyacı önceliklendirilmektedir.
- Metnin % 21,3’ü işbirlikçi ve yaratıcı alan yaratma hedefi ile kodlanmıştır.

Mekan

ilham verici mekan yaratma

araştırma çalışmalarını
destekleyen ortam yaratma

bahçe alanları yaratma

Mekan

Koleksiyonlara ayrılmış mevcut alanların miktarını azaltıp

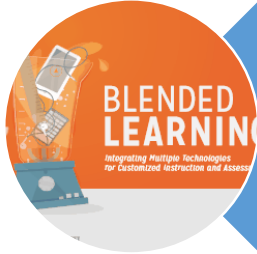
Grup, işbirlikçi ve kreatif çalışmalar için bu mekanların yeniden tasarlanması.

Teknoloji

- Teknoloji destekli eğitim, teknoloji destekli öğretim, teknoloji ile geliştirilmiş eğitim ve “blended learning” kavramları, analiz edilen stratejik planların % 37,5'inde eşanlı olarak kullanılmıştır.

Teknoloji

Blended learning

Flexible curriculum

Flipped classroom

Talimat

- Google deneyiminin taklit edilmesi.
- Burada deęerlendirilen % 37,5 plan kütüphane eęitimi ile ilgili hedeflere sahip.
- Bilgi okuryazarlığı eğitiminin müfredata entegre edilmesi, en sık tartışılan hedeflerden birisidir.
- Araştırma ana kütesinin % 42 oranında bilgi okuryazarlığı veya eşdeğer dil terimi yer almıştır

Sonsöz

- Bilgisayar destekli analizde Kütüphanecilik ve Bilgi Yönetimi alanındaki diğer araştırmacıların teşvik edilmesi.
- Niteliksel içerik analizi için ücretsiz yazılımın erişilebilirliği ve kullanım kolaylığı.